

Přežije české lázeňství

Boj o zachování českého lázeňství začátkem května vyhrotila zpráva o chystaném uzavření dětské léčebny VESNA v Janských Lázních. Vznikla občanská iniciativa „Zachraňme Vesnu“, která sepsala petici za záchranu tohoto nenahraditelného zařízení. Do dnešního dne ji podpořilo na 25.000 lidí. Veškeré informace najdete na www.zachranmevesnu.cz. 20. května byl ze své funkce odvolán ředitel Státních léčebných lázní MUDr. Roman Koudele a jmenován krizový manažer Ing. Josef Šimurda. O dva dny později se v Poslanecké sněmovně uskutečnilo mimořádné zasedání zdravotnického výboru ve věci dalšího fungování českých lázní. Jednání jsem se osobně zúčastnil a též jsem zde v zájmu pacientů s nemocí CMT vystoupil.

Zde je článek, který byl o zasedání uveřejněn na IDNES:

Lázeňství je v depresi, tvrdí Heger. Poslanci žádají informační kampaň

Ve Sněmovně se ve středu hlasitě diskutovalo o aktuálním stavu lázeňství. Na mimořádném zasedání zdravotnického výboru se sešli zástupci lázní, pacienti i ministr zdravotnictví Leoš Heger. Výbor nakonec dospěl k závěru, že situaci pomůže řešit informační kampaň zacílená na zdravotní pojišťovny a lékaře.

„Požádali jsme ministerstvo zdravotnictví, aby co nejdříve posílilo vysvětlování, aby všichni věděli, na co má pacient nárok, vysvětlila se vyhláška a zamezilo se problémům, které vznikají z nepochopení,“ řekl předseda výboru, poslanec ODS Boris Šťastný. Šťastný výboru navrhl usnesení, které žádá, aby ministerstvo zdravotnictví urychlilo vzdělávací kampaň směrem ke zdravotním pojišťovnám, pacientům a lékařům. Usnesení výbor ve středu přijal.

„Rozhodně nebudeme platit inzeráty s tím, aby lidé jezdili do lázní. Budeme jednat s odbornými lékařskými společnostmi, aby lékaře poučili, že hrazené lázně zůstávají v platnosti. Budeme také jednat dál s pojišťovnami, aby schvalovací procedura byla co nejhladší, nejrychlejší a aby se dál nesnažily v tomto segmentu péči dále stlačovat,“ popsal ministr zdravotnictví Leoš Heger.

Řešení příliš nepotěšilo nemocné, ani provozovatele lázní. Prezident lázeňského svazu Eduard Bláha řekl, že oproti loňsku se počet pacientů na pojišťovnu u některých diagnóz propadl o více než polovinu... „Realita je taková, že skoro ve všech lázních jsme zavírali dílčí provoz. Třeba Lázně Jáchymov propustily téměř sto zaměstnanců ze šesti set. A podobný poměr mají všechny lázně v Česku. Pryč je dva tisíce lidí,“ řekl Bláha. Například ředitel Lázní Velichovky Michal Voráček připustil, že akciová společnost je nyní v takové v situaci, kdy sama na sebe zvažuje podání insolvenčního návrhu.

Na jednání výboru dorazil také Michal Šimůnek. Ten trpí dědičnou neuropatií zvanou Charcot-Marie-Tooth a je předsedou sdružení pacientů s touto chorobou. Podle něj za minulého indikačního seznamu nemocní měli možnost jezdit do lázní na pojišťovnu každý rok, nyní je to maximálně jedou za dva roky a pobyt je navíc výrazně kratší. Šimůnek upozornil, že ačkoliv pacientům hradí procedury, ubytování a stravu u komplexního lázeňského pobytu pojišťovna, náklady na regulační poplatky, parkovné či lázeňský poplatek se za šestitýdenní pobyt vyšplhají na 20 tisíc korun. Příspěvková péče, kde pojišťovna hradí jen procedury, je pro mnohé pacienty nedostupná. „Pobyt by stál dalších 20 tisíc

navíc. To si nemůžeme dovolit, protože jsme odkázáni na invalidní důchody a dávky," uvedl Šimůnek, kterého nemoc upoutala na invalidní vozík.

Diskuse se začala přirostovat při energickém vystoupení Marie Rebjonkové, lékařské ředitelky společnosti, která provozuje lázně v Karlových Varech. Ta zdůraznila, že lázně jsou soukromé firmy, které jsou samy odpovědné za vlastní podnikání. Podle ní je počet lůžek v českých lázních naddimenzovaný, a netřeba se proto divit, že některé zmizí. „Jestliže si někdo myslí, že když se vrátíme ke starému indikačnímu seznamu, tak lékaři začnou psát lázně, tak je to naivismus," reagovala na snahu diskutérů a některých poslanců vrátit se před říjen loňského roku. Právě tehdy začala platit nová vyhláška, měnící takzvaný indikační seznam. Tedy soupis toho, s čím a na jak dlouho budou pacienti jezdit do lázní za peníze z pojistného... „Pacienti jsou dospělí, zodpovědní lidé. Musí si uvědomit, že léčba něco stojí. Jestliže si mohou vzít půjčku na dovolenou, mohou si ji vzít i na lázně," uvedla Rebjonková. „Abychom si brali půjčku, tak to je snad bláznec. Jak to můžete říci postiženým lidem?" ohradil se v diskusi Michal Šimůnek.

Ale v několikahodinovém zasedání se našly i další zajímavé okamžiky. To když Šťastný vyzval přítomného odvolaného ředitele Janských Lázní, aby vysvětlil, jak to bylo s hospodařením tohoto státního zařízení. Vyzvaný Roman Koudele se však slova neujal a v diskusi nevystoupil.

Ministr Heger zase v reakci na vystoupení usadil poslance Igora Svojáka (ODS). Ten navrhoval, aby výbor přijal usnesení, v němž by konstatoval, že „nastala dramatická situace v oblasti lázeňství, kterému hrozí zánik, ztráta tisíců míst a likvidace tradičního segmentu" a rovněž usnesení, ve kterém by poslanci doporučili vrátit se k původnímu stavu před loňským říjnem.

„Musím říci, že bych čekal, že pan poslanec Svoják tady bude deklarovat střet zájmů jakožto výrazný podíl v jednom z našich největších komerčních zařízení," opáčil Heger. Svoják je totiž léta aktivní ve společnosti Lázně Darkov.

Tristní průběh zasedání zdravotnického výboru přesvědčil i ty, kteří dosud váhali, že je potřeba se hlasitě ozvat. A taky jsme se ozvali...

Protože mi osud lázní není lhostejný, zorganizoval jsem za pomoci hrstky pomocníků dne 01.06.2013, symbolicky na Den dětí, na Kolonádě v Janských Lázních protestní shromáždění proti likvidaci Dětské léčebny VESNA, proti novému Indikačnímu seznamu, proti nezodpovědné politice Ministerstva zdravotnictví ČR a proti likvidaci českého lázeňství. Celý protest jsem za podpory asi 300 přihlížejících též moderoval a přítomnému ministru Hegerovi jsem za nás, pacienty, řekl i pár slov. Zde jsou základní body:

Jsme proti omezení dostupnosti lázeňské péče, která je pro většinu postižených většinou jediným způsobem, jak zpomalit progresi své nemoci a zajistit si alespoň minimální soběstačnost...

Pro pacienty s nemocí CMT, kteří do loňského roku měli nárok na každoroční komplexní lázeňskou péči, znamená nový indikační seznam doslova pohromu. Nárok na komplexní lázeňskou péči nyní vzniká jen 1x za dva roky. Je pravda, že v roce, kdy nárok na komplexní lázeňskou péči nárok není, lze jen na 21 na lázeňskou péči příspěvkovou. Pro postižené lidi s nízkými příjmy však tato možnost není vůbec reálná. Počítejte se mnou: při komplexní lázeňské péči pacient hradí regulační poplatek, lázeňský poplatek, parkovné a též další poplatky za tzv. nadstandard, mezi který se např. v JL počítá lednička či televize. To samo o sobě činí 10 - 15 000,- Kč. Při příspěvkové péči sice odpadá regulační

poplatek, ale cena za stravu a ubytování původní sumu minimálně zdvojnásobuje. Kolik invalidů na to podle Vás má?

Indikační seznam zkrátil dobu pobytu v lázních na 21 dnů pro dospělé a 28 dnů pro děti s nejasnou možností prodloužení. Přitom je lékařskými studii i osobními zkušenostmi pacientů dokázáno, že organismus nemocného člověka se teprve po třech týdnech lázeňské léčby „nastartuje“ a až další pobyt pak vede k nějakému efektu a zlepšení.

S tím souvisí další věc. Příspěvková léčba je pouze třítydenní. Pokud chci, aby lázně měly efekt, musím si přikoupit alespoň jeden týden za plnou sazbu jako samoplátce. A teď to podstatné – na celou tuto dobu 4 týdnů si musím vzít dovolenou. Pokud mám nárok pouze na 4 týdny dovolené, na celý zbývajících rok mi tak nezůstane ani jeden den! Když budu chtít jet do lázní na jaře, zaměstnavatel mi 4 týdny dovolené nemusí dát, protože v tom roce nemám ještě odpracovaný potřebný počet dnů. Teoreticky tak mohu jet do lázní až v druhé půlce roku. Pokud v průběhu roku nebudu mít ani den dovolené (kromě té na lázně), tak se lázní snad ani nedožiju. Můžu ještě zaměstnavatele požádat o neplacené volno, ale to přijdu nejen o plat, ale budu si muset ještě zaplatit pojištění. Znovu se ptám: Kolik invalidů na to podle Vás má?

Indikační seznam rozšířil škálu lázeňských pracovišť pro jednotlivé indikační skupiny, často zcela nesmyslně. Ke specifickým nemocem je ale také potřeba specifická rehabilitace, a to je mnohde problém. Zdravotní pojišťovna mě může poslat třeba do lázní Mšené, prakticky to ale bude pro mne znamenat zamítnutí lázní. Dospělé vozíčkáře bez doprovodu jsou totiž schopni odléct pouze v Janských Lázních. Víte to, pane ministře?

Na závěr nelze opominout ani fakt, že lázeňský pobyt má kromě léčebného i výrazný psychologický efekt. Lidé, kteří se těžko smiřují se svojí nemocí, doma jsou zavřeni mezi čtyřmi stěnami a bojí se jít do společnosti, v lázních zcela pookřejí. Jsou zde mezi sobě rovnými, nemusí skrývat své postižení... Rodí se zde celoživotní přátelství, lásky, manželství. Chápu ale, že tohle zdraví lidé, kteří o nás rozhodují, jen těžko pochopí.

Pane ministře, nový indikační seznam je špatný a škodí nám, kteří lázeňskou péči opravdu potřebujeme. Zrušte ho!!!

Na protestní akci dále vystoupili:

Iva Řezníčková, zástupkyně petičního výboru a občanské iniciativy "Zachraňme Vesnu"

Pavla Měkynová, zástupkyně matek s dětmi z DLL VESNA

Doc. MUDr. Leoš Heger, CSc., ministr zdravotnictví

Ing. Josef Šimurda, ředitel SLL Janské Lázně

Bc. Václav Krása, předseda Národní rady osob se zdravotním postižením ČR

Josef Lukášek, člen Rady Královéhradeckého kraje (KSČM)

Otakar Ruml, 1. náměstek hejtmana Královéhradeckého kraje (KSČM)

MUDr. Vladimír Dryml, senátor (SPOZ)

MUDr. Martin Engel, předseda Lékařského odborového klubu – Svazu českých lékařů

Bc. Dagmar Žitníková, předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR

Luboš Olejář, prezident Svazu pacientů ČR

Ing. Jiří Hradecký, starosta města Janské Lázně

Ing. Jindřich Beneš, předseda Asociace POLIO

Ministr zdravotnictví Leoš Heger přítomným slíbil, že dětská léčebna Vesna zůstane zachována. „Vesna je zařízení specializované pro děti, je tady vytvořený dobrý rehabilitační tým a je potřeba, aby byl zachován," řekl Heger. Také uvedl, že Vesna má pro nejbližší období dostatek pacientů. „Novému řediteli to dá dostatek času, aby tady restrukturalizoval celý komplex, eventuálně zavřel některé provozy, které nejsou vytíženy," řekl Heger. „Je nutné ten komplex novými očima zmapovat a zjistit, co z toho je životaschopné a spíše pozavírat to, co je pro dospělé pacienty a hledat pro to jiné vytížení." Nový ředitel Ing. Šimurda uvedl, že by do konce června chtěl mít jasno v základních parametrech, jakým směrem se budou lázně vyvíjet. "Budoucnost lázní je určitě zajištěna. Ekonomická situace není dobrá a bude vyžadovat řadu optimalizačních opatření, ale jsem přesvědčen, že nakonec se nám podaří chod lázní zachovat i do budoucna," řekl.

Dle mého názoru ale pouhé sliby, že VESNA zůstane zachována, nestačí. Pokud nedojde ke změně Indikačního seznamu, nemají české lázně veselou budoucnost.

Po české hymně jsem spolu s paní Ivou Řezníčkovou přečetl prohlášení, které přítomní hlasitým skandováním schválily. Zde jsou jeho body:

ODMÍTÁME:

- *odmítáme **přípravovanou devastaci** Státních léčebných lázní Janské Lázně, drastické snižování kapacity pro děti i dospělé!*
- *odmítáme **uzavření komplexu Dětské léčebny VESNA** a přemístění péče o děti do jiného objektu, který je pro tyto účely absolutně nevhodný. Vesna patří k nejlepším léčebnám pro handicapované děti v Evropě. Svým umístěním i poskytovanou péčí je jedinečná a nenahraditelná!*
- *odmítáme **novou vyhlášku č. 267/2012 Sb., o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost**, díky jejímuž zavedení do praxe došlo k výrazné redukci lázeňské péče, hrazené zdravotními pojišťovnami, a snížení dostupnosti pro pacienty, pro něž je pravidelná a intenzivní rehabilitace jedinou možností, jak zpomalit progresi své nemoci!*
- *odmítáme **zkrácení lázeňské péče na 21 dnů u dospělých a 28 dnů u dětí s nejasnou možností prodloužení pobytu a následnými sankcemi**. U těžce zdravotně postižených*

znamenaají první 3 týdny léčby pouze „nastartování“ organismu, léčebný efekt se dostavuje pouze při dlouhodobých a opakovaných pobytech!

- odmítáme **snížení počtu lázeňských procedur, hrazených zdravotními pojišťovnami, a nutnost si tyto nezbytné zdravotní výkony doplácet!**
- odmítáme **retroaktivitu indikačního seznamu při posuzování nároku na lázeňskou péči až k roku 2009.** Takovouto vyhlášku považujeme za protiústavní!
- odmítáme **propouštění vysoce kvalifikovaných zaměstnanců Státních léčebných lázní Janské Lázně** bez zpracování jasné vize dalšího fungování lázní.
- odmítáme **návrhy Ministerstva zdravotnictví řešit zachování Vesny formou poskytování lázeňské péče především zahraničním samoplátcům.** Vesna má sloužit hlavně našim dětem!

POŽADUJEME:

- požadujeme **přijetí adekvátních opatření k tomu, aby komplex Dětské léčebny VESNA nebyl uzavřen a dále sloužil pro potřeby postižených dětí!**
- požadujeme **okamžité zrušení vyhlášky č. 267/2012 Sb., o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost, a návrat k právnímu stavu, účinnému do konce září roku 2012!**
- **požadujeme okamžité zahájení jednání o vzniku nové vyhlášky o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost, a to za účasti odborné veřejnosti a zástupců pacientů.**
- požadujeme, **aby Ministerstvo zdravotnictví upustilo od dalších kroků, vedoucích k likvidaci českého lázeňství.**
- požadujeme **provedení ekonomického auditu Státních léčebných lázní Janské lázně za období posledních pěti let**
- požadujeme **okamžité vyhlášení řádného výběrového řízení na ředitele Státních léčebných lázní Janské lázně!**

Pokud nebudou naše požadavky vyslyšeny, požadujeme **demisi ministra zdravotnictví Doc. MUDr. Leoše Hegera, Csc.**

Zástupci odborů, pacientů a dalších občanských iniciativ po skončení demonstrace založili „Krizový štáb k otázkám lázeňství“, který by měl pomoci zachovat další existenci Vesny i ostatních lázní v České republice. Zde je jeho ustavující prohlášení:

Svaz pacientů ČR

Společnost C-M-T

Petiční výbor a občanská iniciativa "Zachraňme Vesnu"

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR

Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů

jako signatáři společného prohlášení

Zabraňme likvidaci českého lázeňství!

na svém zasedání dne 01.06.2013 byli nuceni konstatovat, že Ministerstvo zdravotnictví vydáním vyhlášky č. 267/2012 Sb., o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost, účinné od října 2012, způsobilo propad příjmů lázeňských zařízení ze zdravotního pojištění o více než 40% a tím přivedlo mnohé léčebné lázně téměř k likvidaci. Ministerstvem zdravotnictví zavedená restriktivní opatření vyvolávají dominový efekt. Léčebné lázně uzavírají své domy, jsou propouštěni zaměstnanci, pacienti jsou kráceni na nároku na lázeňskou léčbu.

Do takovéto situace se dnes dostává i Dětská léčebna VESNA v Janských Lázních, která je jedinečným zařízením, specializujícím se na závažné dětské diagnózy.

Situace v lázeňství je kritická.

Reálně hrozí, že díky změně podmínek, daným právě novým Indikačním seznamem, dojde k zavírání nebo drastickému omezení činnosti téměř všech lázní v ČR.

Tato krizová situace vede signatáře prohlášení k nutnosti vytvořit společný

„Krizový štáb lázní“.

Za úkol si signatáři stanovili objektivně informovat veřejnost o vzniklé situaci, vyhodnocovat kroky Ministerstva zdravotnictví a zdravotních pojišťoven, doporučovat další postup k řešení problému, sjednocovat postup patientských, odborových a dalších organizací, pomáhat lázním v ohrožení a jednat s odpovědnými orgány.

Krizový štáb se sešel na svém prvním zasedání a svými **mluvčími zvolil:**

1. Bc. Žitníková Dagmar, **tel.** 736 504 743, **e-mail:** zitnikova.dagmar@cmkos.cz
2. Mgr. Šimůnek Michal, **tel.** 605 258 522, **e-mail:** simunekm@seznam.cz

Dále se Krizový štáb usnesl na následujícím:

- **Považujeme za nutné upozornit** občany České republiky, že z důvodu úsporných opatření Ministerstva zdravotnictví, ale i zdravotních pojišťoven, nebude dostupná lázeňská péče v českých lázních pro velkou část pacientů. Stávající podoba indikačního seznamu znamená postupnou likvidaci lázní v celé ČR. Doporučujeme pacientům a všem občanům trvat na svých požadavcích týkajících se lázeňské péče, v případě zamítnutí pobytu lékařem či zdravotní pojišťovnou se odvolávat a obracet se v této věci na Ministerstvo zdravotnictví a poslance ze svého kraje.

- **Upozorňujeme**, že v případě zániku mnohých českých lázní reálně hrozí situace, kdy i pacienti s nárokem na lázeňský pobyt nenajdou vhodné zařízení. Jedinou alternativou pak bude lázeňská péče s nepřijatelně vysokou spoluúčastí pacientů. Je nepřijatelné, aby lázně byly dostupné jen pro movité klienty. Osoby se zdravotním postižením nesmí být vyloučeny z lázeňské péče, což se dnes již mnohdy děje!
- **Krizový štáb požaduje okamžité zahájení jednání o vzniku nové vyhlášky** o stanovení Indikačního seznamu pro lázeňskou léčebně rehabilitační péči o dospělé, děti a dorost, a to za účasti odborné veřejnosti a zástupců pacientů. V případě, že ministerstvo zdravotnictví odmítne jednat o změně indikačního seznamu, **krizový štáb požaduje odvolání ministra zdravotnictví Leoše Hegera z funkce ministra**, protože je zodpovědný za tuto likvidační protilázeňskou politiku, a jeho nahrazení osobností odborně fundovanou a s autoritou mezi pacienty a zdravotníky.
- **Vyslovujeme solidaritu a podporu** zaměstnancům Dětské léčebny Vesna a zaměstnancům ostatních lázní. Současně vyzýváme k trpělivosti při řešení složité situace. Neodcházejte ze svých pracovišť, ať nezpůsobíte ještě překotnější uzavírání českých lázní!
- **Žádáme odborné společnosti České lékařské společnosti J. E. Purkyně**, aby veřejně zaujaly odborná stanoviska ke kritické situaci a snaze o likvidaci českého lázeňství.

Janské Lázně, 1. června 2013

Za signatáře Krizového štábu lázní:

Mgr. Michal Šimůnek

Iva Řezníčková

Luboš Olejář

Bc. Dagmar Žitníková

Bc. Václav Krása

MUDr. Martin Engel

Dne 05.06.2013 proběhlo na Ministerstvu zdravotnictví jednání o budoucnosti Janských Lázní. Zde jsou jeho závěry:

Ministerstvo zdravotnictví ČR odmítá změnu indikačního seznamu. Stejně tak odmítá poskytnout svému státnímu podniku jakoukoliv dotaci na krytí ztrát. Byla navržena následující opatření:

Počet lůžek: v současné době mají celé SLL Janské lázně 767 lůžek. Z toho 438 pro dospělé a 329 pro děti. Ministerstvo zdravotnictví chce celé lázně zeštíhlit na 460 lůžek. Z toho 220 dětských lůžek (nadále ve Vesně) a 240 lůžek pro dospělé.

VESNA zůstane nadále v provozu pro dětské pacienty. Z navrhovaných 220 dětských lůžek bude 170 lůžek transformováno na lůžka „rehabilitační“. Jde o tzv. ODBORNÝ LÉČEBNÝ ÚSTAV (OLÚ). Zbylých 50 lůžek pro děti zůstane lázeňských. Rehabilitační lůžka mají větší šanci se obsadit, pobyt na nich není limitován indikačním seznamem. I tato „rehabilitační“ OLÚ lůžka umožňují pobyty doprovodů, hrazené pojišťovnou. Vzhledem k provozním nákladům Vesny zůstává nadále otázkou, zda cca 100 volných lůžek na Vesně bude doplněno dospělými pacienty a jak by to bylo případně technicky provedeno.

Dospělí pacienti: z navrhovaných 240 lůžek pro dospělé by mělo být 170 rehabilitačních OLÚ lůžek a 70 lůžek zůstane lázeňských. Lázeňské domy (dependance) budou uzavřeny.

Zaměstnanci: ruší se plánované hromadné propouštění. Stav zaměstnanců se bude snižovat zřejmě jen přirozenými odchody. Vzhledem k nasmlouvání celkem 340 OLÚ lůžek bude nutné vyšší personální obsazení než u lázeňských lůžek. OLÚ lůžka jsou zdravotnická a mají přísnější podmínky pro počet zdravotnického personálu.

Navržené řešení situace je v podstatě obcházením indikačního seznamu. Nejedná se o systémové řešení. Ještě minulý měsíc byly pojišťovny ochotny nasmlouvat (a to po roce jednání!) pouze 100 OLÚ lůžek. OLÚ jsou přitom pro zdravotní pojišťovny nákladnější. Nebýt protestů proti uzavření Vesny, nikdy by SLL Janské Lázně tyto nové smlouvy nezískaly. O dalším dění Vás budu informovat.

Mgr. Michal Šimůnek